

Ñiic 38

1. Mëë ci Gaat lth-rÿl /thil pi, ci kæn Kuoth bèn ñäth kæ šoo bæ kæ möc kæ pi?
-Šèth.
2. Æ ñu mi dè Gaat lth-rÿl æ làt kæ šoo dè kæn pi jièk œ?
-Dè kæn Kuoth thiec kæ šoo dèræ kæ möc kæ pi.
3. Æ ñu mi ci Kuoth æ làr Mu-thæth kæ šoo dèræ pi jiek?
-Ci Kuoth Mu-thæth jiok i ruacni kæ pä̃m.
4. Kä kæ šoo /kèn Mu-thæth kænæ Æ-run ruac kæ pä̃m, kä cu kæn doeñ ni pä̃m, cu Kuoth kæ bèn duäc thin?
-Juä.
5. Kä cu Kuoth Mu-thæth kænæ Æ-run duäc idi?
-Ci Kuoth kæ jiok i /ci kæ bi cöth muun Kan-aan.
6. Kæ šoo Gaat lth-rÿl ñötkæ kæ ñÿr, æ ñu mi ci Kuoth æ làt kä kæ?
-Ci Kuoth Gaat lth-rÿl duäc kæ thœœl ti tè kæ luèñ dääriæn.
7. Æn duer cètæ kæ thœœl idi?
-Cèt kæ mëë ci thœœl Gaat lth-rÿl cam kä cu kæ liu, inœ bä duer camæ naath æ bi kæ liu.
8. Æ ñu mi ci Kuoth æ làr Mu-thæth i bæ làt kæ šoo bæ Gaat lth-rÿl kæn œ?
-Bæ thœl täth kæ läñ mi yian, kä bæ jæ ñap wii tañ.
9. Kæ šoo dè Gaat lth-rÿl kää̃n lith, æ ñu mi dè kæn æ dhil làt?
-Bi kæ täth thœaal läñ in yian min ca ñap tañ dhil guic.

10. Kæn Gaat lth-rÿl t   ca t  th th  aal in l  n    ca   ap ta   guic cu k  n b  n k  n   n   ?

-Ju  .

11.   n t  th th  aal in l  n t   k   bu  m mi d  r   k  n ni Gaat lth-rÿl?

-   th.

12. K        a k  r  a t   k   lu  n mi d   Gaat lth-rÿl k  n k   j   m   ?

-   Kuoth.

13. Ci duer Gan lth-rÿl li   b  n c  l?

-Ju  .

14. K   k     o ci duer Gan lth-rÿl li   c  l,      u mi ci Kuoth    b  n l  t k   kui n   ni t   ca t  th th  aal l  n guic?

-Ci Kuoth k   k  n.

-K     o Gaat lth-rÿl /k  n Kuoth    th, /k  n k   l   c  th k   Ka-naan.

-K   k     o Gaat lth-rÿl /k  n Kuoth    th, cu k   ro yith d  d  aar k   run ti j  n   uaan    m  ni m    ci d  t diaal liu.

-K        u cu Kuoth Gaat lth-rÿl du  c   ?

-K     o ci k   Rieet Ku  th t    ci Mu-th  th k   n  nk      thdi  n l  k.

-C  t k   m    ci Mu-th  th Rieet Ku  th n  n Gaat lth-rÿl, in   b     n n  n   y   Rie  t Ku  th.

-Mi cia c  t k   Gaat lth-rÿl k   l  k     o bia Rie  t Ku  th    th, bi Kuoth y   du  c c  t k   m    c   Gaat lth-rÿl du  c.

-K   k   k  er runi ti j  n   uaan cu d  t diaal liu, K   cu Kuoth    ny  k i b   Gaat lth-rÿl both th  o k  th Kan-aan.

-K   k     o ci Mu-th  th luth Ku  th b  n b  l, /k  n Kuoth    dh  k i bi Mu-th  th Gaat lth-rÿl both r  i Kan-aan.

-Kä kæ šoo /ci Kuoth æ bi nhœk i bi Mu-thæth Gaat lth-rÿl both ræi Kan-aan, cu Kuoth bòòth mi doeñ cu myk mi bikæ bòth.

Kuænæ Kuèn 27:18-20 kænæ 22-23

18-Kä cu KUÄÄR Mu-thæth jioK, “Nañ Joe-cuœ gat Nun, æ wut mi tè kæ Yiëë, kä läthni tètku wiidæ.

19-Æ jæ cuñ nhiam Ælæ-dhær min mœ kuäär palä æ mäni dhiam dölä kæliw kä bi jæ kàm buœm nhiamdiæn.

20-Möcæ kæ thàañ bumädu kæ šoo bi buœn Gan lth-rÿl diaal æ cu luœth.”

22-Ci Mu-thæth æ lát cèt kæ mëë ci KUÄÄR æ làr jæ. Cuæ Joe-cuœ nañ kä cuæ jæ wä cuñ nhiam Ælæ-dhær min mœ kuäär palä kænæ nhiam dölä min diit.

23-Kä cuæ tètKæ läth wiidæ kä pöthæ jæ, cèt kæ mëë ci KUÄÄR æ nyuœth Mu-thæth.

-Æ ña æn bòòth ëë ci Kuoth æ pay myk kæ šoo bæ guààth Mu-thæth bèn káp œ?

-Æ Joe-cuœ.

-Kä kæ koer kä mëë ci Joe-cuœ la bòòth Gan lth-rÿl in pay bèn, cu Kuoth Mu-thæth jioK i kòtni wii pààm min thiak kæ kèk Kan-aan.

-Æn wii pààm æn wani, Cu Kuoth Mu-thæth nyuœth mun Kan-aan ëë cæ lar i bæ kàm Ab-ram, Ai-dhæk, Jæ-koeb, kænæ kuaykiæn.

Kuænæ Nyœk Kuenä 34:1-4

1-Cu Mu-thæth Päm Ni-bu koet ræi dÿyKä Mu-ab cuæ cu mäni Pith-ga, min rææt ni Ji-ri-ku. Kä æn wani cu KUÄÄR æ nyuœth mun kæliw–ni kä Ji-laad æ mäni Dan,

2-Ræi dhœaar Næp-ta-li, kænæ ræi cieñ Æp-rim kænæ Ma-na-tha, ræi dhœaar Juuda kæliw æ mäni kui kiÿÿr könyä cãñ;

3-Ræi cieñ Na-jæp kænæ ræi tœœrä Ji-ri-ku, kænæ rÿk Thœaari, æ wè kæ wä kä Dhu-œr.

4-Kä cu KUÄÄR æ jioK, “Mæmæ æ jæn mun ëë cä rœ yac kæ jæ i bä kàm Ab-ram, Ai-dhæk, kænæ Jæ-koeb mëë cä làr i, ‘Bä jæ kàm kuayku’ kä cuœ ji jakä mi nææni jæ kæ nyinku, kä /ci bi cöth ræidæ.”

-Kä kæ šoo ci Mu-thæth luth Kuœth bäl, /kèn Kuoth æ nhœk i bi Mu-thæth cöth muun Kan-aan.

-Ci Kuoth Riètdæ bèn káp kæ /pèn Mu-thæth cöth muun Kan-aan?

-Juä.

-Kuoth ni ciañ la kääpæ Riètdæ.

-/Kèn Kuoth Riètdæ mèt tòl.

-Kä kæ kœr kä mää ci Kuoth Mu-thæth nyuœth mun Kan-aan wii pààm, cu Mu-thæth cu liu.

Kuænæ Nyœk Kuènä 34:5

5-Kä cu kuany KUÀR ni Mu-thæth liu kä Mu-ab, cèt kæ mää ci KUÄÄR æ lar.

-Kæ kœr lièth Mu-thæth, cu Kuoth ruac kæ Jœ-cuœ.

-Ci Kuoth Jœ-cuœ jïok i bæ rœ rialikä kæ cöth muun Kan-aan.

Kuænæ Jœ-cuœ 1:1-2

1-Kä kæ kœr lièth Mu-thæth min la kuàny KUÀR, cu KUÄÄR Jœ-cuœ gat Nun jïok, min mœ luääk Mu-thæth:

2-“Ci Mu-thæth min la läätdä liu. Tämæ, jin yïænæ næi diaal titi, rialæ ro ikä kæ šoo bia Yièr Jœr-dæn ñuœk kui muœœen ëë cä lar i bä kàm kæ-tin la Gaat lth-rÿl.”

-Kæ kœr lièth Mu-thæth, cu Jœ-cuœ lth-rÿl both ræi muœœen Kan-aan.

-Ci Kuoth ruacdæ mää cæ lâr i bæ kuay Ab-ram kàm mun Kan-aan bèn káp?

-Juä.

-Cèt kæ mēē ci Kuoth æ lār Ab-ram, Ai-dhæk, kæ Jæ-kœb, ci Kuoth mun Kan-aan kàm Gaat Ith-rÿl.

-Ci Ciæ-tan kænæ Pÿ-ru jæ šœn i dè Gaat Ith-rÿl kâp æ la kuaanyä kä Yi-jip.

-Kä ci Kuoth ruacdæ ñöt kæ mi kääpæ kæ šoo bæ Gaat Ith-rÿl kàm mun Kan-aan.

-/kèn Gaat Ith-ræl Kuoth ñäth i dèræ kæ möc kæ pi kænæ mieth däðœaar.

-Kä ci Kuoth ñöt kæ mi kääpæ ruacdæ kæ šoo bæ Gaat Ith-rÿl kàm mun Kan-aan.

-Kuoth ni ciañ la kääpæ min cæ lat.

-Kuoth /cæ mi cæ lat dè mèt tòl.

Kuænæ Jœ-cuœ 11:23a

23-Cu Jœ-cuœ mun kæliw kâp, cèt kæ mēē ca lar Mu-thæth æ KUÄÄR, kä cuæ jæ kàm Gaat Ith-rÿl æ la cieñ cèt kæ pèk thuukni duèlikæen diaal.

-Tämæ Gaat Ith-ræl cieñkæ muun Kan-aan.

-Mēē ñöt Jœ-cuœ tèèkä, Gaat Ith-rÿl la tiæmkæ Kuoth æ lòñ.

Kuænæ Luœkni 2:7

7-Cu naath KUÄÄR lätikä ræi nini tèèkä Jœ-cuœ kæliw æ mäni dit tèè ci pith kææl kæ jæ kä ca buœem-buœœem tēē ci KUÄÄR kæ lät kæ kui Gan Ith-rÿl næn.

-Kæ kœr guàth mi tè thin, cu Jœ-cuœ dœñ kä cuæ liu.

Kuænæ Luœkni 2:8-9

8-Kä Jœ-cuœ gat Nun, min la kuany KUÀR, cuæ liu tæ kæ run ti kuœr kæ l wicdæ run wäl.

9-Kä cuœ jæ köny muun cieñ guàni, kä Tim-na Ý-rÿ piny cieñ Æp-ræm, kui caam pàm Gàc.

-Kä mœë ñöt Jœ-cuœ tèèkä, Gaat lth-rÿl la tiim kæn Kuoth ni ciañ ræi ciæñädiæn æ lõñ.

-Kä kæ kœr kä mœë ci Jœ-cuœ liu, æ ñu mi ci Gaat lth-rÿl æ læœ læt?

Kuænæ Luœekni 2:10-13

10-Kæ kœr kä mœë ci ric kæliw rœ màt guànikiaæn. cuæ tèë kæ ric mi doeñ, mi kui KUÄÄR kiæ tèë cæ læt kä Gaat lth-rÿl.

11-Kä cu Gaat lth-rÿl jiæk læt nhiam KUÀR kæ læt Baal ikä.

12-Kä cu kæn KUÄÄR bàny piny, min mœ Kuoth guànikiaæn, mœë ci kæ nooñ raar kä Yi-jip. Kä cu kæn pal kä guur kæn ni kuth nææni tèë cieñ gekädiæn. Kä cu kæn ñÿÿny KUÀR jiæc nhial.

13-Kæ šoo ci kæ jæ päl kä guur kæn ni Baal kænæ Æc-ta-ræth.

-Kä kæ kœr lieth Jœ-cuœ, cu Gaat lth-rÿl jiäæk æ lõñ kæ päl Kuœth.

-Kæ kœr lieth Jœ-cuœ, cu Gaat lth-rÿl kuth baañ täth kæ päl Kuœth.

-Næi tin cieñ gekä Gan lth-rÿl kä Kan-aan pal kæn ni guàc ti ca täth ti cœali Baal kænæ Æc-ta-ræth.

-Kæ šoo ci Gaat lth-rÿl Kuoth lòk, cu kæn Baal kænæ Æc-ta-ræth pal.

-Æ ña mi ci Gaat lth-rÿl mÿt kæ šoo bikæ Kuoth päl kæ pal guàcni?

-Æ Ciæ-tan.

-Ci Ciæ-tan naath mÿt, kä cu naath car ni šoo pal kæn ni Kuoth.

-Kä naath /ci kæn læ pal ni Kuoth.

-Naath pal kæn ni Ciæ-tan min ci rœ tœw kä min ca täth cät kæ Baal kænæ Æc-ta-ruth.

-Cèt kæ mœë ci Ciæ-tan rœ tœw ræi thœaal kæ šoo bæ A-dœm kænæ Yip mÿt, inœ bæ Ciæ-tan cæ rœ tœw kä tin ca täth cèt kæ

Baal kænæ Æc-ta-ræth kæ šoo bæ naath mýt.

-Kä Ciæ-tan bä tœœwæ roe ræi yiëeni min la yiëy nææni tin ci liu.

-Car naath æ i mi ci kæn yiëy pal kænæ yiëy nææni tin ci liu, la dhœñ kæn ni šoo pal kæn ni Kuoth.

-Kä /ci kæn pal ni Kuoth; pal kæn ni Ciæ-tan.

-Mi palnæ duœœer kiæ mi tè thin æ /ci muœ Kuoth, koen palnæ ni ñu?

-Æ Ciæ-tan.

-Kä æ ñu bòòth Ciæ-tan naath kæ šoo ba pal ni ti ca täth kæ tètœ?

-Kæ šoo Ciæ-tan nyiiræ Kuoth, kä /thilæ rami gòòræ i bi Kuoth pal.

-Ciæ-tan nyiiræ næi diaal, /thilæ rami gòòræ i bi kàn jìèk kä Kuoth.

-Æn Kuoth ñäcæ jæ i Gaat lth-rýl æ palkæ Baal kænæ Æc-tæ-ræth nä?

-Juä.

-Æn Kuoth /cæ ñyÿny kæ Gaat lth-rýl kæ šoo palkæ Baal kænæ Æc-tæ-ræth min ca täth nun?

-Juä.

-Kä æ ñu mi ci Kuoth æ lät kä Gaat lth-rýl?

Kuænæ Luœekni 2:14-15

14-Kæ ñyÿnydæ kæ kui Gan lth-rýl cu KUÄÄR kæ nõñ mààc nath ti ba nyinkiaen la kualkæ. Kä cuæ kæ kòk ji tÿriaen pèknikiæen diaal, kä /ci kæn ji tÿriaen læ luãñ kæ juœc.

15-Mi ci Gaat lth-rýl wä kòòr, la tè tèt Kuœth puœœenydiaen kæ šoo ba kæ tiam æ ji tÿriaen, cèt kæ mēē cæ koẽñ làrkæ. Kä cu kæ tè ræi rikä mi býc-býc æ lòñ.

-Kä kæ šoo /ci Gaat lth-rýl læ ñöt kæ pàl Kuœth, kæ pal kä ti ca täth æ la Baal kænæ Æc-ta-ræth, cu Kuoth kæ cu duäc.

-Kä cu Kuoth Gaat lth-rÿl duäc idi kæ kui palädiæn kæ guääyñi?

-Ci Kuoth ji tÿr Gan lth-rÿl jak kæ šoo ba tin diaal tin ca pith bèn däk kä bakæ bèn kual bä.

-Ci Kuoth ji tÿr Gan lth-rÿl jakä mi kualkæ šœœekiæn kænæ dètkiæn.

-Ci Kuoth ji tÿr Gan lth-rÿl jakä bikæ Gaat lth-rÿl jakä kuaanykiæn.

-Mi ci Gaat lth-rÿl duèèrkiæn lat, kä cikæ Kuoth thiec i bækæ kæn, æ ñu mi ci Kuoth æ bèn lät?

Kuænæ Luœkni 2:16

16-Kä cu KUÄÄR kuàr luœkni nooñ nhial, mi cu kæ bèn kæn tètñi ji tÿriæn.

-Mi ci Gaat lth-rÿl dueerkiæn lar, kä ci kæn Kuoth thiec kæ kàn, bi Kuoth wuni kiæ män la mÿyk kæ kàn Gan lth-rÿl tètñi ji tÿriæn.

-Kæn wuni kiæ män tin la mÿkæ æ Kuoth cœal kæ kæ idi?

-Kuàr luœkni.

-Mi ñöt kuäär luœk in ci Kuoth æ mÿk tèèkä, la guur Gaat lth-rÿl Kuoth.

-Kä mi ci kuäär luœk in ci Kuoth æ mÿk liu, la pal Gaat lth-rÿl ni guac kä Kuoth.

Kuænæ Luœkni 2:17-19

17-Kä /ci kæn kuàr luœknikiæn la liñ kæ thöp puanynikiæn ciañ riäärä kä kuth baañ tin palkæ. Cètæ kæ tàà guànikkiæn, kæ pÿth löckæ duèèri kä päl kæn duœp guànikkiæn tèè cikæ koẽñ jàl thin, min mœ duœœep luthä Kuœth èè cæ lar.

18-Kä mi ci KUÄÄR kuäär luœk jiac nhial mi bi kæ luäk, la luäkæ kæ kä käänæ kæ kæ jæn duœœep kuàr luœk tètñi ji tÿriæn guàth in ñöt kuäär luœk tèèkä; kæ šoo æn KUÄÄR la luäkæ kæ kæ šoo mi cikæ tè kæ ciañ mi bÿc-bÿc tètñi ji tÿriæn.

19-Mi ci kuäär luœk liu, la löc naath jœk kæ thàañ guàthni kä la bäl kæn ni ciañ dueeri guànikkiæn tè wal, kæ guur kuthni ti koẽñ kä pal kæn kæ. Kä lòk kæn šoo ba ciañ jiäknikiæn kænæ /thil loœaac mi diitpäl.

-Kä kæ šoo Kuoth la duääcæ Gaat lth-rÿl ni ciañ kæ kui duèèrikiaen, la ñöt Kuoth kæ mi nhoekæ kæ kä gañæ kæ bä.

-Kä æ ñu nhoek Kuoth Gaat lth-rÿl kä la ñötæ kæ mi gañæ kæ mœ?

-Kæ šoo ci Kuoth æ lar Ab-ram, Ai-dhæk, kænæ Jæ-kœb i bikæ tè kæ kuay ti ñuan mi bi la dør mi diit.

-Kæ šoo ci Kuoth æ lar i bæ Kään jak kæ duœœep kuayni Gan lth-rÿl.

-Kæ šoo ci Kuoth æ lar i bæ nopdæ thop, min la Bayböl, kæ duœœep kuayni Gan lth-rÿl.

-Kuoth gòdræ næi diaal i ba nopdæ liñ kæ šoo bi kæ kään.

-Thæm-wÿl æ kuäär luœk in joek ëë ci Kuoth æ kuèny Gaat lth-rÿl.

-Cu Thæm-wÿl la kuäär luœk Gan lth-rÿl kæ guàath mi bäär æ lòñ.

-Kä mëë ci Thæm-wÿl doeñ, cuæ /thil rami cu guàathdæ luæl, kæ šoo gaat Thæm-wÿl /ca Kuoth ñäth æ kæn.

Kuænæ 1 Thæm 8:1-3

1-Mëë ci Thæm-wÿl doeñ, cuæ gaatkæ kuany kæ šoo ba Gaat lth-rÿl bòth.

2-Ciot gatdæ min kçç cœali Ju-ÿÿl, kä gatdæ min ræwdæ cœali Æbi-ja, kä lätkæ kä Bær-cæ-bæ.

3-Kä /kèn gaatkæ guœœer ni duœœepdæ. Cuœ ro riet ciañä mi jiääk mi /thil luth kæ šoo nhoek kæn kòk kä naath tin la bè guäth luœk kä kæ.

-Kä kæ šoo ci Thæm-wÿl doeñ, kä /thilæ rami dè guàath Thæm-wÿl káp, cu Gaat lth-rÿl ro mat guäth kæl kæ šoo ba Thæm-wÿl guil.

Kuænæ 1 Thæm 8:4-6

4-Kä cu dit Gan lth-rÿl diaal ro döl kä cu kæ bèn kä Thæm-wÿl kä Ræ-ma.

5-Cu kæn æ jioek, "Ci doeñ, kä gaatku /ca guur ni duœœepdu; tämæ kuènykœ kuäär mi diit mi bikœ bòth, cèt kæ door tin kœñ."

6-Kä mëë ci kæ wèè i, "Kämnikœ Kuäär mi diit," cu mæmæ lœc Thæm-wÿl jakä goeañ; kä cuæ kuäär wä pal.

-Mëe /kèn Thæm-wyl ni liu, æ ñu mi ci Gaat lth-rÿl æ thiec i bi Thæm-wyl æ làt?

-Ci lth-rÿl Thæm-wyl thiec i bækæ mèk kuäär mi diit mi bikæ bòth.

-Kä æ ñu cu mæmæ læc Thæm-wyl jakä gœañ œ?

-Ci Thæm-wyl læcdæ jiääk kæ šoo ci Gaat lth-rÿl Kuoth lòk æ la Kuääriæn in diit.

-Æ ña la Kuäär Gan lth-rÿl in diit ni mëe ca kæ kæn kä Yi-jip?

-Æ Kuoth.

-Æ ña la Kuäär Gan lth-rÿl in diit mi bòòth kæ jæl dä-dœaar?

-Æ Kuoth.

-Æ ña la Kuäär Gan lth-rÿl in diit mi cikæ möc kæ pi kænæ mieth dädœaar?

-Æ Kuoth.

-Æ ña la Kuäär Gan lth-rÿl in diit mi cikæ kàm mun Kan-aan?

-Æ Kuoth.

-Kä kæ run ti ñuan, ci Kuoth la Kuäär Gan lth-rÿl in diit.

-Ni guäth ëe luœny kæ ni Gaat lth-rÿl æ Kuoth kuaanyä kä Yi-jip, ci Kuoth la Kuääriæn in diit.

-Æn tämæ, /ci Gaat lth-rÿl æ læ gòr i bi Kuoth la Kuääriæn in diit.

-Gaat lth-rÿl gòr kæn ni šoo bikæ cèt kæ ji duèèri tin cieñ kethnikiaæn tœ, kæ šoo bikæ tè kæ kuäär mi diit mi bi la wut ran.

-Gaat lth-rÿl lòkæ Kuoth kæ šoo bæ la Kuääriæn in diit.

Kuænæ 1 Thæm 8:7-8a

7-Kä cu KUÄÄR Thæm-wyl jiook: “Liñ min làr kæ ji æ naath œ; /ciæ jin lòkæ mœ, kæn lòk kæn ni šä kæ šoo bæ la kuääriæn in diit.

8-Ci kæn mæmæ lät kä šä ni mää cäkæ nõõn raar ni kä Yi-jip æ mäni tämæ, ci kæn šä bany piny kä pal kæn ni kuth ti koeñ.

-Æ ñu mi ci Kuoth æ lår Thæm-wyl?

-Ci Kuoth Thæm-wyl jiook i ca lòk ni Thæm-wyl.

-Ci Kuoth Thæm-wyl jiook i kæ šoo Gaat lth-ryl gòr kæn ni kuäär mi diit, ci kæn Kuoth cu lòk æ la kuääriæn in diit.

-Ci Kuoth Gaat lth-ryl bèn möc kæ kuäär mi diit?

Kuænæ 1 Thæm 11:14-15

14-Kä cu Thæm-wyl naath jiook, “Bia, wanæ kä Jil-jaal æn wani banæ kuäär wä kuany thin.

15-Kä cu næi diaal cu wä Gil-jaal kä cuœ Thœœl wä jakä kuäär in diit nhiam KUÀR. Kä æn wani cukæ Kuoth pal kä cu kæn muc thöp æ la luur kæ kui KUÀR, kä cu Thæm-wyl kænæ Ji lth-ryl diaal tÿth læaac nyuak kææl.”

-Kä kæ šoo ci Gaat lth-ryl Kuoth lòk æ la kuääriæn in diit, ci Kuoth kæ cu kàm kuäär mi diit mi doeñ.

-Cœal ciotdæ i Thœœl.

-Thœœl æ jæn kuäär in diit in nhiam kä Gaat lth-ryl.